

Onderwerp

Plan van aanpak Rozendaal 2030: De kracht van klein

Adviseur	: B. Boelens	Datum B&W	: 9 maart 2021
Programma	: 0 Bestuur en organisatie	Datum Raad	: 23 maart 2021
Portefeuillehouder	: E. Weststeijn	Openbaar	: ja

Aan de Raad**Aanleiding**

Net als veel andere gemeenten is de gemeente Rozendaal zich aan het oriënteren op een nieuwe strategische koers. De centrale vragen hierbij zijn: 'Wat voor gemeente willen wij zijn? Waar en voor wie maken wij het verschil? Wat is het verhaal van Rozendaal?' Eerder koos de gemeente voor het begrip 'beheergemeente 2.0'. Dit begrip bood onvoldoende inspiratie en hielp onvoldoende om tot noodzakelijke en gewenste strategische keuzes te komen. In overleggen met fractievoorzitters en informele gesprekken die de burgemeester met ieder commissie- en raadslid in de afgelopen periode heeft gevoerd, kwamen deze politieke zingevingsvragen nadrukkelijk aan de orde.

Tegelijkertijd zien we dat de organisatie versterking nodig heeft. In onze bestuurlijke reactie op het onderzoek De Del hebben wij in de raad van 9 februari 2021 aangekondigd dat wij gaan werken aan "een meer eigentijdse, professionele organisatie, waarin medewerkers gericht ondersteuning krijgen voor competenties zoals samenwerken, elkaar aanspreken op resultaten en bestuurlijke sensitiviteit. Specifiek zal aandacht besteed worden aan het opdrachtgeverschap van uitbestede taken. Voor de begeleiding van deze ontwikkeling van mens en organisatie vragen wij de ondersteuning van een bureau." Dit bouwt voort op de ambitie die wij in de memo 'Stand van zaken organisatieontwikkeling' van juni 2020 hebben geformuleerd en die wij met dit voorstel een belangrijke impuls geven.

Wij hebben een bureau gevonden dat ons kan ondersteunen op beide trajecten, te weten:

- Spoor A: 'wat voor gemeente willen we zijn' (politiek-bestuurlijke ontwikkeling);
- Spoor B: 'werken aan een eigentijdse, professionele organisatie' (organisatieontwikkeling).

Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van het plan van aanpak Rozendaal 2030: de kracht van klein;
2. Een krediet beschikbaar te stellen van maximaal € 29.375.

Wat willen we bereiken?

Onze doelstelling is tweeledig:

- een visie formuleren voor Rozendaal in 2030;
- het versterken en professionaliseren van de organisatie.

Het uitgangspunt hierbij is 'de kracht van klein': het benutten van de kracht van onze kleine schaal voor onze inwoners, organisaties en bestuurlijke partners.

Argumenten

1. We voeren het gesprek eerst over de inhoud, dan over de vorm.

Omdat wij als gemeente met een lange historie van zelfstandigheid zelf de regie willen houden over onze toekomst, nemen wij zelf het initiatief voor een gesprek met elkaar (raad, college, organisatie) én onze inwoners en andere belanghebbenden over onze meerwaarde, onze rol en onze samenwerking. Hierdoor kunnen wij het gesprek over 'welke gemeente willen wij zijn en waarin maken wij het verschil' ook in de goede volgorde voeren, namelijk eerst de *inhoud* (wat voor gemeente willen we zijn) en daarna de *vorm* (hoe organiseren we dat).

2. De uitkomsten van het traject zijn richtinggevend voor een toekomstbestendig Rozendaal.

De uitkomsten van de discussie over Rozendaal 2030 levert een strategische agenda op die richting en houvast geeft voor een toekomstbestendige (bestuurlijke) organisatie van Rozendaal. Bij deze agenda gaan we uit van onze kracht ('de kracht van klein'): dat we als compacte organisatie wendbaar, nabij en slagvaardig kunnen handelen. Daarbij blijven we oog houden voor de kwetsbaarheden die onze schaalgrootte met zich meebrengt.

3. Organisatieontwikkeling is een doorgaande lijn, maar een extra impuls is nu nodig.

Sinds het BMC rapport 'Organisatiestrategie gemeente Rozendaal' uit 2017 is duidelijk dat er stappen gezet moeten worden in de ontwikkeling van de organisatie. Hoewel we de afgelopen jaren niet hebben stilgezeten, vragen de huidige ambities (waaronder meer in control komen, opdrachtgeverschap van uitbestede taken, digitalisering, risicomanagement) *nu* om een extra impuls. Ondersteuning van een deskundig en ervaren adviesbureau helpt ons om een 'foto' te maken van de huidige organisatie om van daaruit realistische stappen te zetten naar een eigentijdse professionele organisatie.

4. De provincie is aangehaakt op onze aanpak.

In lijn met het provinciale programma 'Sterk bestuur' moedigt de provincie Gelderland aan om te werken aan een toekomstbestendige organisatie, die in staat is het bestuur te ondersteunen bij het realiseren van lokale en regionale opgaven. De provincie is betrokken bij Rozendaal 2030 en heeft belangstelling voor onze aanpak. We zijn met de provincie in gesprek over een subsidie vanuit het provinciale programma Sterk Bestuur.

Kanttekeningen

1. We schuwen het gesprek over zelfstandigheid niet, maar vertrekpunt zijn de inhoudelijke ambities.

Het gesprek over 'wat voor gemeente willen wij zijn' en 'waarin maken wij het verschil' raakt ongetwijfeld de discussie over de (toegevoegde) waarde van een zelfstandig Rozendaal. Hier lopen wij niet voor weg. Los van het feit dat deze discussie al decennialang boven de markt hangt, zien wij Rozendaal 2030 als een kans om het gesprek in de goede volgorde te voeren: eerst de ambities voor onze Rozendaalse gemeenschap bepalen en vervolgens bekijken hoe je dat het beste kunt organiseren. De zelfstandigheid van de gemeente is daarbij geen doel op zich.

2. Na investeringen in de structuur investeren we nu in competenties en vaardigheden.

Dit raadsvoorstel kan de vraag oproepen waarom na het BMC-rapport 'Organisatiestrategie gemeente Rozendaal' uit 2017 opnieuw een substantiële investering in de organisatieontwikkeling noodzakelijk is. Het antwoord hierop is dat wij in de periode 2018-2020 vooral geïnvesteerd hebben aan het versterken van de structuur en het verminderen van kwetsbaarheden (uitbesteding van

taken: samenwerking met De Connectie en gemeente Rheden, verkenning 'uitplaatsen' Burgerzaken). Minder aandacht is uitgegaan naar aanbevelingen die betrekking hebben op competenties en vaardigheden. Met dit voorstel geven we daar een noodzakelijke impuls aan.

3. Subsidie vanuit de provincie is (nog) niet zeker.

Of de provincie daadwerkelijk een subsidie verleent voor Rozendaal 2030 is onzeker, evenals de hoogte van de eventuele bijdrage. Dit is onder meer afhankelijk van de voorwaarden die de provincie stelt. Wij hebben in het raadsvoorstel rekening gehouden met het pessimistische scenario, namelijk dat de provincie geen subsidie verstrekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Na goedkeuring door de raad gaan we het plan van aanpak uitvoeren. De hoofdlijnen van dit plan zijn opgenomen als bijlage bij dit voorstel. We houden u tussentijds op de hoogte via bijvoorbeeld raadsinformatiebrieven. Uw raad neemt een besluit op de uitkomst van spoor A; het college (feitelijk: de organisatie) is aan zet voor de uitwerking van spoor B.

a) Planning

Spoor A willen we in september/oktober 2021 afronden. Met spoor B zijn we net begonnen en de planning van activiteiten loopt door tot minimaal eind 2021. Zie verder de bijlage.

b) Evaluatie

Met het adviesbureau monitoren en evalueren we de aanpak gedurende het traject. De oplevering van het 'eindproduct' in spoor A is het ijkpunt voor het welslagen van dit traject en het moment om eventuele vervolgstappen te bepalen.

c) Participatie en communicatie

Kenmerk van spoor A is dat het interactief is. Inwoners, belanghebbenden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuurlijke partners worden nadrukkelijk uitgenodigd om mee te praten over hun visie op de waarde van Rozendaal. Dit moet betrokken worden bij andere visietrajecten waarbij in grofweg dezelfde periode de interactie met inwoners en belanghebbenden gezocht wordt: de Omgevingsvisie en de Warmtevisie. We willen deze participatietrajecten op elkaar afstemmen zonder dat hierdoor de planning van een afzonderlijk traject in de knel komt.

d) Publicatie verplicht?

Nee.

Wat mag het kosten?

Het totale traject kost € 49.725 (€ 26.137,50 voor spoor A en € 23.587,50 voor spoor B). We kunnen € 20.000 uit het organisatiebudget 2021 bekostigen op basis van een inschatting van de verwachte kosten.

Als we geen subsidie ontvangen, hebben we voor het resterende bedrag (€ 29.725) een krediet nodig. We vragen u dit krediet als maximumbedrag beschikbaar te stellen.

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Hoofdpijnen plan van aanpak Rozendaal 2030: de kracht van klein